

Zaaknummer: 1381172
Portefeuillehouder: Désiré van Laarhoven
Team: DC-Contactcentrum, team Online

Openbaar

Onderwerp

Bezwaar tegen het gebruik van publieke content van onze gemeentepagina's voor training van AI bij Meta

Samenvatting

De gemeente kan bezwaar maken tegen het gebruik van content van haar gemeentelijke social media-accounts door Meta voor het trainen van generatieve AI modellen, vanwege het ontbreken van toestemming, het risico op misbruik en het gebrek aan publieke zeggenschap en toezicht. Daarvoor moeten de gemeente bij Meta een verzoek indienen om deze content uit te sluiten van verdere verwerking.

Voorstel college

1. Een bezwaar in te dienen tegen het gebruik van al onze openbare content bij het trainen van Meta's AI modellen.
2. In te stemmen met de concept bezwaartekst zoals in bijlage 1 beschreven.

Inleiding

Recent heeft Meta aangekondigd dat dit bedrijf vanaf eind mei 2025 openbaar geplaatste informatie en foto's van gebruikers van Facebook en Instagram gaat gebruiken om haar AI-model te trainen. We hebben hier als gemeente kennis van genomen. Dit nieuwe beleid van Meta roept vragen op over de impact op de privacy en de rol van de gemeente in het beschermen van haar inwoners.

De Nederlandse overheid hanteert sinds april 2025 een nieuw overheidsbreed standpunt over generatieve AI. Daarin staat: publieke taal mag niet zonder toestemming worden ingezet als trainingsdata voor AI. Toch is dat precies wat Meta nu gaat doen. En dat raakt niet alleen aan privacy, maar ook aan onze publieke zeggenschap zelf.

Er is een mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen het gebruik van content op onze social media kanalen. Dit moet voor 27 mei 2025. Bezwaar aantekenen werkt gemakkelijk en kan via het bezwaarformulier van Instagram of dat van Facebook. Meta heeft aangegeven de gegevens van iedereen die bezwaar aantekent, niet te gebruiken voor het trainen van AI.

Beoogd resultaat

Door tijdig bezwaar te maken bij Meta:

- Zal onze content vanaf dat moment uitgesloten zijn van verdere verwerking ten behoeve van AI bij Meta.
- Geldt het bezwaar direct voor alle openbare gegevens en interacties afkomstig van deze accounts, inclusief maar niet beperkt tot berichten, reacties, recensies en andere openbare interacties.

Argumenten

1.1 We geven uitvoering aan onze publieke verantwoordelijkheid

Zo beschermen wij de integriteit van de communicatie tussen overheid en samenleving. Ook transparantie en privacy hebben wij hoog in het vaandel staan. Met het bezwaar geven we hier concreet invulling aan.

1.2 Ontbreken van onze toestemming

Wij hebben geen toestemming gegeven voor het gebruik van onze content ten behoeve van AI-training. Evenmin zijn onze volgers of inwoners hierover geïnformeerd of geraadpleegd, terwijl zij als bron en context deel uitmaken van deze gegevens.

1.3 Doelbinding en context ontbreken

De oorspronkelijke doelstelling van onze communicatie op sociale media is publieke dienstverlening en dialoog met inwoners. Het hergebruik van deze content voor AI-training door een commercieel platform valt buiten deze context en doorbreekt de bedoelde doelbinding.

1.4 Het is de vraag of wat Meta doet mag

Het is nog geen uitgemaakte zaak of Meta mag doen wat het bedrijf van plan is. Het is onder andere de vraag of het opt-outmodel van Meta ('wie zwijgt, stemt toe') voldoet aan de voorwaarden die daarvoor gelden. De AP en de andere Europese toezichthouders staan hierover in nauw overleg met de Ierse toezichthouder.

2.1. De concept bezwaartekst is gecheckt

De concept bezwaartekst (zie bijlage) wordt door meerdere gemeenten gebruikt om bezwaar te maken. De tekst is ook door onze eigen juridische afdeling gecheckt en akkoord bevonden.

Kanttekeningen

1.1 We moeten vertrouwen op de toezeggingen van Meta

Meta heeft aangegeven alle bezwaren te honoreren. Maar, we kunnen dit als gemeente moeilijk controleren. De AP en Europese toezichthouders zitten hier bovenop en zullen Meta houden aan alle geldende wet- en regelgeving.

Financiën

Het voorstel heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

Na goedkeuring van het voorstel wordt er voor de accounts van de gemeente bij Meta een bezwaar ingediend. Dit doen we voor 27 mei 2025. De bevestiging en het akkoord op ons bezwaar slaan we op in het zaaksysteem.

Communicatie

Het besluit van het college is openbaar. Het besluit om bezwaar te maken zal dus worden gepubliceerd. Intern zullen de betrokken collega's op de hoogte worden gebracht van het bezwaar.

Bijlagen

Bijlage 1: Concept bezwaartekst AI bij Meta